

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

ŠKOLSKO NATJECANJE U POZNAVANJU KLASIČNIH JEZIKA

u kategoriji
GRČKI JEZIK

za
OSNOVNE ŠKOLE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

II. Gramatika:

III. Civilizacija:

Ukupni broj bodova:

	20
	15
	15
	50

Članovi školskog povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Škola i mjesto održavanja natjecanja: _____

Županija: _____

Nadnevak natjecanja: 12. veljače 2025.

I. PRIJEVOD

Sljedeći grčki tekst se sastoji od dva ulomka. Prvi ulomak prevedi uz pomoć rječnika i komentara, a drugi ulomak pažljivo pročitaj i odgovori na pitanja ispod njega.

Tekst opisuje Europsin dolazak na otok Kretu.

PRVI ULOMAK

Ἀγήνωρ¹ δὲ παραγίγνεται εἰς² τὴν Φοινίκην³ καὶ γαμεῖ⁴ Τηλέφασσαν⁵ καὶ τεκνοῖ⁶ θυγατέρα μὲν Εὐρώπην⁷, παῖδας δὲ Κάδμον⁸ καὶ Φοῖνικα⁹ καὶ Κίλικα¹⁰. Εὐρώπης δὲ Ζεὺς ἦρα¹¹, ταῦρος χειροήθης γιγνόμενος¹², φέρων¹³ αὐτὴν¹⁴ διὰ¹⁵ τῆς θαλάσσης κομίζει¹⁶ εἰς Κρήτην¹⁷. Ἐκεῖ συνευνάζεται¹⁸ αὐτῇ¹⁹ Ζεὺς καὶ Εὐρώπη γεννᾷ²⁰ Μίνωα²¹, Σαρπηδόνα²², Ραδάμανθυν²³.

KOMENTAR:

1: Ἀγήνωρ, ορος, ό – Agenor

2: εἰς + ak. – u, na

3: Φοινίκη, ης, ή – Fenikija

4: γαμεῖ – od γαμέω

5: Τηλέφασσα, ας, ή – Telefasa

6: τεκνοῖ – od τεκνόω

7: Εὐρώπη, ης, ή – Europa

8: Κάδμος, ου, ό – Kadmo

9: Φοῖνιξ, ικος, ό – Feniks

10: Κίλιξ, ικος, ό – Kiliks

11: ἦρα – od ἐράω

12: γιγνόμενος – od γίγνομαι

13: φέρων – od φέρω

14: αὐτήν = nju (je)

15: διὰ + ak. – preko

16: κομίζω – doći

17: Κρήτη, ης, ή - Kreta

18: συνευνάζομαι – spavati (s nekim)

19: αὐτῇ = s njom

20: γεννᾷ – od γεννάω

21: Μίνως, Μίνωος, ό – Minos

22: Σαρπηδών, ονος, ό – Sarpedon

23: Ραδάμανθς, υος, ό – Radamant

I.1. PRIJEVOD

	max 15
--	--------

Prijevod napiši na predviđene crte, čitko i pisanim slovima!

DRUGI ULOMAK

Εὐρώπη δὲ Κρονίδης¹ Τάλων² χάλκειον καὶ κύνα Λαίλαπα³ δίδωσιν. Τάλως οὗρος⁴ νήσου ἦν τρεῖς περὶ⁵ Κρήτην χαλκείοις ποσὶ δινεύων⁶. Εὐρώπην δὲ γαμῶν⁷ Ἀστέριος⁸ ὁ Κρητῶν δυνάστης τοὺς ἐκ ταύτης⁹ παῖδας ἔτρεφεν.

Σαρπηδόνη δίδωσι Ζεὺς ἐπὶ τρεῖς γενεὰς ζῆν¹⁰. Ραδάμανθους δὲ μεταλλάξας¹¹ ἐν Αἶδου μετὰ Μίνωος δικάζει.

KOMENTAR:

1: Κρονίδης, ου, ό – Kronov sin

2: Τάλως, ω, ό – Talos

3: Λαίλαψ, απος, ό – Lelaps

4: οὗρος, ου, ό – čuvar

5: περὶ + ak. – oko

6: δινεύω – kružiti

7: γαμῶν – od γαμέω

8: Ἀστέριος, ου, ό – Asterije

9: ἐκ ταύτης = njene

10: ζῆν – ζάω

11: μεταλλάξας = nakon smrti

12: μετὰ + gen. – s, sa, uz

I.2. RAZUMIJEVANJE TEKSTA**maks. 5**

1. Tko je Kronov sin?

2. Tko je bio čuvar Krete?

3. Za koga se udala Europa?

4. Koliko je naraštaja živio Sarpedon?

5. Gdje su Minos i Radamant zajedno dijelili pravdu?

II. GRAMATIKA

1. Odredi službu riječi **Ἀγήνωρ** u rečenici *Ἀγήνωρ δὲ παραγίγνεται εἰς τὴν Φοινίκην...*

- a) subjekt
- b) neizravni objekt
- c) izravni objekt

	maks. 1
--	---------

2. Odredi službu riječi **εἰς Φοινίκην** u rečenici *Ἀγήνωρ δὲ παραγίγνεται εἰς τὴν Φοινίκην...*

- a) neizravni objekt
- b) imenski atribut
- c) priložna oznaka

	maks. 1
--	---------

3. Odredi službu riječi **θυγατέρα** u rečenici *...καὶ τεκνοῖ θυγατέρα μὲν Εὐρώπην...*

- a) predikat
- b) izravni objekt
- c) imenski atribut

	maks. 1
--	---------

4. Kako glagol **γαμει** glasi u 3. l. jd. imperfekta mediopasivnog?

- a) ἐγαμείτο
- b) ἐγάμει
- c) ἐγαμοῦντο

	maks. 1
--	---------

5. Sljedeće sintagme i izrazi iz teksta trebaju biti prebačene u isti padež u suprotnom broju. Zaokruži ispravnu tvrdnju:

- a) θυγατέρα - θυγατέρες TOČNO / NETOČNO
- b) παῖδας - παῖδα TOČNO / NETOČNO
- c) ταῦρος - ταύρων TOČNO / NETOČNO
- d) θαλάσσης - θαλασσῶν TOČNO / NETOČNO
- e) νήσου - νήσων TOČNO / NETOČNO

	maks. 5
--	---------

6. Glagolski oblik γιγνώμενος iz teksta je

- a) N. jd. ptcp. prez. mp.
- b) N. jd. ptcp. prez. akt.
- c) inf. prez. akt.

	maks. 1
--	---------

7. Glagolski oblik γεννᾷ iz teksta u suprotnome broju glasi

- a) γεννᾷς
- b) γεννᾷτε
- c) γεννῶσι(ν)

	maks. 1
--	---------

8. Pravilno naglasi potcrtani slog imenice οὐρος iz teksta u zadanim oblicima

- a) οὐρου
- b) οὐροι
- c) οὐροισ

	maks. 3
--	---------

9. Grecizam koji označava znanost koja proučava odgojne i obrazovne procese je

- a) ortopedija
- b) pedagogija
- c) pedijatrija

	maks. 1
--	---------

	maks. 15
--	----------

III. CIVILIZACIJA

1. Kojom zemljom je vladao Agenor?

- a) Egiptom
- b) Lidijom
- c) Fenikijom

	maks. 1
--	---------

2. Tko **nije** bio Europin brat?

- a) Minos
- b) Feniks
- c) Kiliks

	maks. 1
--	---------

3. Koji je grad osnovao Europin brat Kadmo?

- a) Atenu
- b) Tebu
- c) Troju

	maks. 1
--	---------

4. Poveži ženu / muškarca s obličjem u kojem im je Zeus prišao.

I	Leda
II	Ganimed
III	Danaja
IV	Europa

a	bik
b	zlatna kiša
c	orao
d	labud

I	
II	
III	
IV	

	maks. 4
--	---------

5. Od čega je bio napravljen Talos?

- a) zlata
- b) mjedi
- c) aluminijska

	maks. 1
--	---------

6. Tko je izradio Talosa?

- a) Hefest
- b) Had
- c) Hermo

	maks. 1
--	---------

7. Talosova jedina slaba točka nalazila mu se na

- a) ruci
- b) glavi
- c) gležnju

	maks. 1
--	---------

8. Talosa je ubila

- a) Medeja
- b) Kirka
- c) Arijadna

	maks. 1
--	---------

9. Tko je bio treći sudac uz Minosa i Radamanta?

- a) Ahilej
- b) Ajant
- c) Eak

	maks. 1
--	---------

10. Lelaps je bio pas koji je uvijek

- a) skakao na goste
- b) uhvatio svoj plijen
- c) pružao šapu

	maks. 1
--	---------

11. Koliko je puta dnevno Talos obilazio Kretu?

- a) 3
- b) 7
- c) 17

	maks. 1
--	---------

12. Europa je bila iz feničkoga grada

- a) Mileta
- b) Babilona
- c) Tira

	maks. 1
--	---------

	maks. 15
--	-----------------

RJEŠENJA

I.1. PRIJEVOD

Ukupno 15 bodova

Ἀγήνωρ δὲ παραγίγνεται	Agenor dolazi	1
εἰς τὴν Φοινίκην	u Fenikiju	1
καὶ γαμῇ Τηλέφασσαν	i uzima Telefasu za ženu	1
καὶ τεκνοῖ	i dobiva	1
θυγατέρα μὲν Εὐρώπην,	kćer Europu,	1
παῖδας δὲ Κάδμον καὶ Φοίνικα καὶ Κίλικα.	sinove Kadma, Feniksa i Kiliksa.	1
Εὐρώπης δὲ Ζεὺς ἦρα καὶ,	Zeus je volio Europu i,	1
ταῦρος χειροθήης	pitomi bik	1
γιγνόμενος καὶ	postajući	1
φέρων αὐτήν	i noseći nju	1
διὰ τῆς θαλάσσης	preko mora	1
κομίζει εἰς Κρήτην.	dolazi na Kretu.	1
Ἐκεῖ συνευνάζεται αὐτῇ Ζεὺς	Ondje spava s njom Zeus	1
καὶ Εὐρώπη γεννᾷ	I Europa rodi	1
Μίνωα, Σαρπηδόνα, Ραδάμανθυν.	Minosa, Sarpedona i Radamanta.	1

I.2. RAZUMIJEVANJE TEKSTA

1. Zeus	1
2. Talos	1
3. Asterije	1
4. Tri	1
5. Had	1

Prijevod i razumijevanje teksta: 20

II. GRAMATIKA

1. a); 2. c); 3. b); 4. a)	4
5. a) NETOČNO; b) TOČNO; c) NETOČNO; d) TOČNO; e) TOČNO;	5
6. a); 7. c); 8. a) οὐρον, b) οὐροι, c) οὐροις; 9. b)	6

Gramatika: 15

III. CIVILIZACIJA

1. c); 2. a); 3. b); 4. I d, II c, III b, IV a	7
5. b); 6. a); 7. c); 8. a); 9. c); 10. b); 11. a); 12. c)	8

Civilizacija: 15

Ukupno: 50